

бъде изчислен около 18,7 % естествен прираст на ромското население за периода 1992-2001 г., но ако предположим, че смъртността е от порядъка на 8 %, то стойностите на раждаемостта могат да бъдат оценени на около 26 %.

Тези данни се потвърждават и от изследването на Т о м о в а (2005). Възложена от Министерския съвет, НСИ изготвя справка за раждаемостта в големите етнически общности по данни от преброяването през 2001 г. на базата на етническото самоопределение на родилките. Данни от тази непубликувана в официалните издания на НСИ справка са представени в табл. 13 и както се вижда от тях, в общността на ромите раждаемостта е най-висока – на практика такава, каквато е била при турците и българите мюсюлмани в началото на 70-те години на ХХ в.

Таблица 13

*Раждаемост, детска смъртност, смъртност и естествен прираст (‰)
по етнически групи към 01.03.2001 г.*

*Birth rate, infant mortality rate, mortality rate and natural increase (‰)
by ethnic groups as of 01.03.2001*

Демографски показатели	Общо	Българи	Турци	Рому
Раждаемост (по етническа принадлежност на майката) – на 1000 човека	8,2	6,6	13	26,7
Общ коефициент за раждаемост	1,22	1,03	1,62	2,81
Детска смъртност (на деца до 1 г.) – на 1000	13,4	9,9	17,8	25
Смъртост на 1000 човека от населението	14,2	15	10,3	7,3
Естествен прираст – на 1000 човека	-5,7	-8,1	2,7	19,4

Източник: НСИ непубликувани данни (по Т о м о в а, 2005)

Проучванията на Т о м о в а (2009) показват въз основа на „оценките на всички експерти – лекари, представители на местните органи на властта, социалните служби и полицията, работещи с роми постоянно, че раждаемостта в общността значително е намаляла през последните години”. Като една от причините се посочва нарасналата трудова емиграция на ромите след 2002 г. към други страни-членки на Европейския съюз и повишаване на образователното равнище на младите жени. След 2002 г. започват и системни усилия за стопроцентово обхващане на ромските деца в началната степен на образование (1-4 клас) и задържането им в училище, колкото е възможно по-дълго (Т о м о в а, 2009). Всички тези предприети мерки водят до намаляване на раждаемостта и особено на юношеската или ранната раждаемост сред общността (табл. 14, 15). „Националният статистически институт отчита от своя страна рязко намаляване на детската и юношеската раждаемост в страната още в периода 2001–2003 г. и особено сред лицата, самоопределящи се като роми” (Т о м о в а, 2009).